

A photograph of several people standing on a long, straight path that stretches into the distance. The path is surrounded by a bright, hazy sky. The people are silhouetted against the light, casting long, sharp shadows on the ground. The overall atmosphere is one of vastness and contemplation.

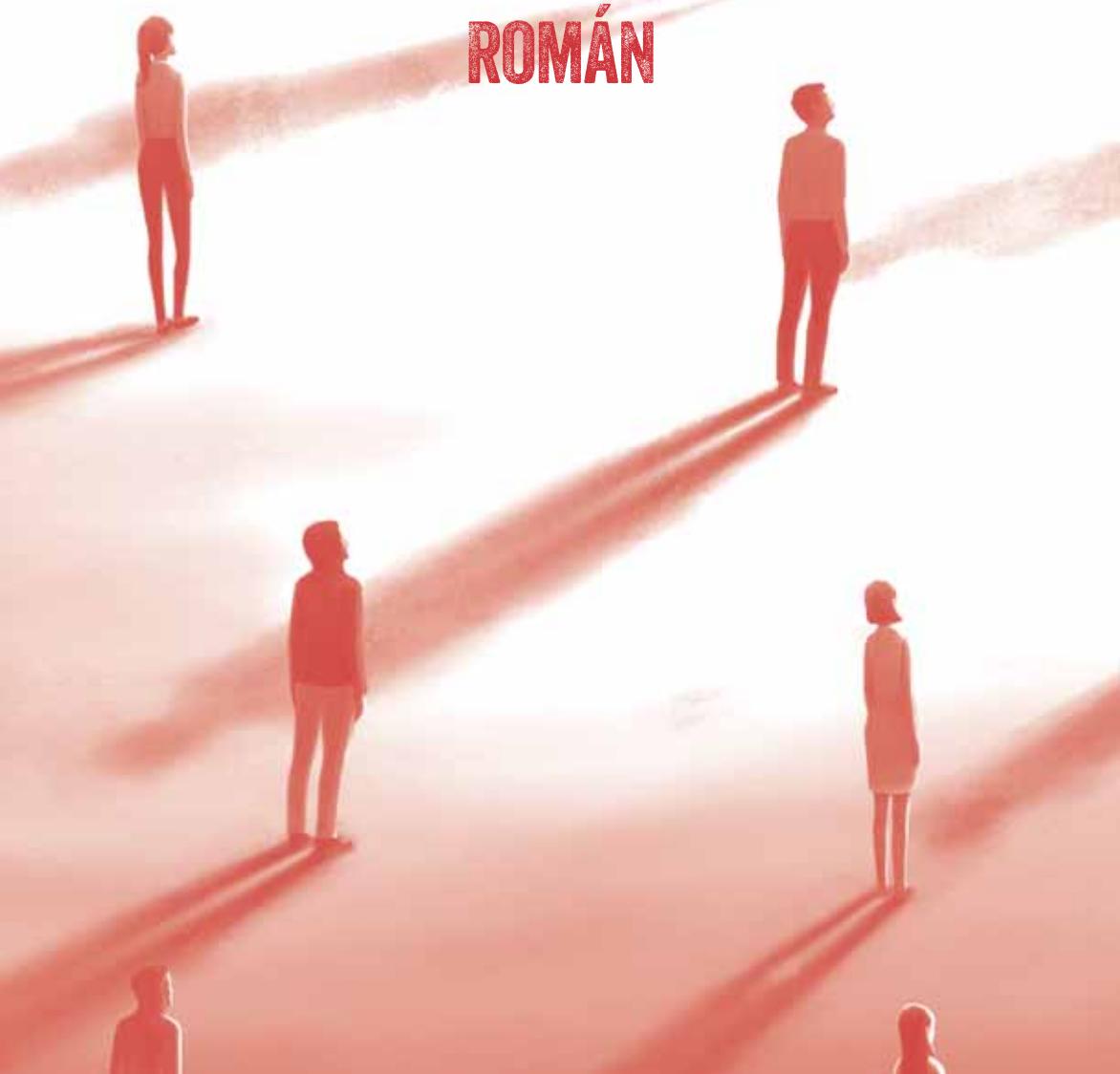
**LAURENT
GOUNELLE**

PREBUDENIE

LAURENT GOUNELLE

PREBUDENIE

ROMÁN

Laurent Gounelle

Prebudenie

Le Réveil by Laurent Gounelle

Copyright © Laurent Gounelle

Copyright © Calmann-Lévy, 2022

All rights reserved.

Prvé vydanie.

Všetky práva vyhradené. Táto publikácia ani žiadna jej časť nesmie byť kopírovaná, rozmnzožovaná ani inak šírená bez písomného súhlasu vlastníka autorských práv.

Preklad © Lucia Domsová, 2022

Redakčná úprava a korektúry: Janka Oršulová

Grafická úprava: Citadella

Vydalo vydavateľstvo Citadella v roku 2022

ISBN 978-80-8182-188-2

DIELA AUTORA

VYDANÉ VO FRANCÚZSKOM JAZYKU

L'homme qui voulait être heureux, Éditions Anne Carrière, 2008, et Pocket, 2010.

Les dieux voyagent toujours incognito, Éditions Anne Carrière, 2010, et Pocket, 2012.

Le philosophe qui n'était pas sage, coédition Kero/Plon, 2012, et Pocket, 2014.
Nouvelle édition, Calmann-Lévy, 2022.

Le jour où j'ai appris à vivre, Éditions Kero, 2014, et Pocket, 2016.

Et tu trouveras le trésor qui dort en toi, Éditions Calmann-Lévy, 2016, et Le Livre de Poche, 2018.

Je te promets la liberté, Éditions Calmann-Lévy, 2018, et Le Livre de Poche, 2020.

L'art vous le rend bien (avec Camille Told), coédition Calmann-Lévy/Réunion des musées nationaux – Grand Palais, 2019.

Intuitio, Éditions Calmann-Lévy, 2021.

LAURENT GOUNELLE

PREBUDENIE

ROMÁN

Citadella

*Našim deťom,
s prianím, aby žili v slobode.*

*Obyvateľstvo väčšinou nevie,
čo sa práve deje.
A nevie ani to, že o tom nevie.*

Noam CHOMSKY

NIEKOĽKO SLOV O TEJTO KNIHE...

K napísaniu príbehu, ktorý práve držíte v rukách, ma viedlo pozorovanie situácie, v ktorej žijeme, odkedy sa na Zemi rozšíril Covid-19.

V románe prinášam svoj pohľad na niektoré udalosti, ktoré sa môžu javiť akokoľvek, len nie bezvýznamne ani náhodne.

Aby som sa hned' v úvode vyhol akýmkoľvek špekuláciám, rád by som spresnil, že predmetom môjho skúmania nie sú vakcíny proti Covidu. Nie som lekár, a už vôbec nie epidemiológ, nie som teda nijako kompetentný, aby som sa k týmto liekom vyjadroval. To skrátka nie je tému tejto knihy.

Vo svojich analýzach som sa zameral na... všetko ostatné.

Na záver chcem uviesť, že všetky odkazy na historické fakty sú pravdivé, rovnako ako aj teórie z oblasti ekonomiky a uvedené štúdie zo sociálnej psychológie. Zdroje, z ktorých som čerpal, nájdete na konci knihy.

Laurent Gounelle

1

Všetko sa začalo v ten deň, keď istý slávny lekár, renomovaný vedec a mediálne známa osobnosť, vyhlásil, a mal to podložené dôkazmi, že každé úmrtie, ku ktorému dôjde skôr ako vo veku 120 rokov, je predčasné.

Bolo to v jedno jesenné ráno, v alejach mestských parkov vietor strhával zo stromov množstvo listov, chvíľu zúfalo poletovali, až kým nedopadli na zem, kde ich nič netušiaci chodci bez najmenšej úcty pošliapali.

Informácia sa medzi ľuďmi ihneď rozšírila a spôsobila všeobecný rozruch. Najprv vzbudila veľkú nádej. Každý začal hneď radostne snívať o tom, ako sa bude tešiť z dlhšieho života. Život je neodolateľný, magický príťažlivý, a v nás ľudoch, či už si to uvedomujeme alebo nie, je skrytá podvedomá túžba po nesmrteľnosti.

Krátko nato však prišlo vytriezvenie: aj keď nám naše gény ponúkajú prípadnú dlhovekosť, dopravné nehody a choroby nás o ňu Oberajú,

a skutočná dĺžka života v tejto krajine sotva presiahne 80 rokov; o niečo dlhšie žijú ženy, o trochu kratšie muži.

Toto poznanie zanechalo v ľuďoch trpkú pachuť bezmocnosti a hlboký pocit nespravodlivosti: každý chcel vedieť, prečo má byť ukrátený o ďalších takmer štyridsať rokov života... Postupne začali ľudia možnú dlhovekosť vnímať ako svoje právo, ako niečo, na čo majú nárok a môžu sa toho dožadovať.

Vláda sa pohotovo chopila problému. Prezident vystúpil v televízii a povedal, že to bude riešiť. V ten deň zostavil Obrannú radu, ktorej členmi sa stali prezident, premiér, minister zdravotníctva, minister obrany, minister vnútra a významní činitelia verejnoprávnych inštitúcií, pôsobiacich v oblasti zdravia.

Obranná rada sa bude schádzať tak často, ako bude potrebné, pravdepodobne každý týždeň. Jej cieľom bude podrobne preskúmať aktuálny stav a odsúhlasiť patričné opatrenia, ktoré pomôžu riešiť túto neznesiteľnú situáciu.

Novinári hned zisťovali, o čom sa na stretnutiach Obrannej rady hovorí, tak ako to robievali každý týždeň po skončení zasadnutia rady miestrov: každý mal prístup k niektorému z ministrov, ktorý mu mimo kamery vždy rád prezradil nejaké základné informácie, aby si získal jeho sympatie, pretože vedel, že sa mu to jedného dňa môže zísť.

Tentokrát však novinári zhromaždení pred dverami paláca obišli naprázdno: členovia Rady vychádzali von po jednom, s vážnou tvárou, vzpriamenu hlavou, pohľadom upretým kdesi do diaľky, kráčali úplne ticho, bez jediného slova. Čosi nevídanie. Nedali sa z nich vytiahnuť žiadne dôvernosti, ani len náznak informácie. Nič. Prečo? Pretože to bola Obranná rada, ako o tom rozhadol prezident, a každý jej člen bol od tejto chvíle viazaný absolútou mlčanlivosťou. Aj najmenší únik informácií by ho stál 7 rokov väzenia.

„Prečo sa ale touto témou zaoberá Obranná rada?“ začudoval sa jeden z novinárov. Odpoveď prišla, keď si spomenul na televízny prejav hlavy štátu.

Krajina je vo vojne, vyhlásil prezident.

Vo vojne proti Smrti.

2

Viesť vojnu nie je jednoduchá vec. Prezident si vyhradil právo na služby americkej poradenskej kancelárie, v hodnote takmer milión eur mesačne.

Poniektorí si kládli otázku: „Nemáme v našej krajine dosť schopných poradcov, že sa musíme radiť s cudzincami?“ Iní poukazovali na to, že ide o poradenskú kanceláriu, ktorá pomáhala prezidentovi v jeho predvolebnej kampani a neúčtovala si za to nijaký honorár. Nie je to spôsob, ako splatiť svoj dlh z peňazí daňových poplatníkov?

Ja som však odmietol venovať pozornosť týmto ohováračským rečiam. Zlým jazykom nemôžete zabrániť, aby hovorili, môžete ich ale prestat počúvať.

Pamätám si na prvé vyhlásenie prezidenta, ktoré som videl v televíznom zázname. Ako mladý, čerstvo skončený inžinier som sa každý večer vracal domov dosť neskoro a bol som rád, že sa konečne môžem

zvaliť do svojej mäkučkej pohovky s večerou na podnose a na veľkej obrazovke sledovať televíziu. V tej chvíli som zabudol na všetko a nechával som sa úplne pohliť zábermi 24-hodinového spravodajského kanála, ktorý mi ponúkal najnovšie informácie o tom, čo sa počas dňa udialo vo svete.

Prezident vyhlásil, že v boji sa v prvom rade zameria na tú najnespravidlivejšiu zo všetkých smrtí: na tú, ktorá prichádza bez ohľásenia pri dopravných nehodách. A to všetko len preto, že ste sa na zlomok sekundy nesústredili, spravili ste drobnú chybičku, alebo, čo je ešte horšie, pochybil niekto iný. Viac ako 3 000 mŕtvych a 70 000 zranených ročne. Katastrofa, ktorá zasahovala každú jednu krajinu: statisíce mŕtvych po celom svete a milióny zranených. Planetárne krviprelievanie. Bolo treba zasiahnuť. A to urýchlene.

V televíznych novinách začali vysielať desivé reportáže. Videli sme, ako hasiči rozrezávali plechy prevrátených a zdeformovaných áut, aby vytiahli umierajúce obete. Sledovali sme, ako záchranári náhľivo oživovali bezvládne telá s pomliaždenými tvárami. Počúvali sme, ako obete rozprávali o hrôzach, ktoré zažili, ako ich to hlboko zasiahlo, priam zdrvilo. Ľudia rozprávali o desivých chvíľach počas nehody, z ktorej len zázrakom vyziasli živí. Deň čo deň sa na nás valili nové správy, nové svedectvá.

Médiá začali denne zverejňovať počty mŕtvych z predchádzajúceho dňa, počty zranených prevezených do nemocník, čísla zomierajúcich na JIS-kách. Človek nemohol zapnúť rádio či televíziu, alebo otvoriť noviny bez toho, aby naňho nevyskočili tieto brutálne informácie, kruté a nemilosrdné. Nekončiaci.

Pri každej správe sa ma stále viac zmocňoval pocit, že sa ku mne blíži smrť, že na mňa striehne, zameriava si ma, cítil som jej nebezpečnú blízkosť priamo na vlastnej koži.

Začal som sa na svoje auto pozerať inak. Ja, ktorý som miloval jeho dizajn a pohodlie a vždy ho vnímal ako nástroj slobody, som sa naučil mať sa pred ním na pozore, byť ostrážitý, v neustálej pohotovosti. Usta-

vične som myšiel na to, že mi môže privodiť môj vlastný koniec. Postupne som sa ho začal báť. V jedno ráno som zišiel do podzemných garáží pod bytovkou a v uzavretom priestore a v strašidelnom tichu som uvidel svoj Peugeot, ako tam na mňa číha v prítmí ako nepriateľ, ktorý ma môže prepadnúť. Vyrezávané kovové logo značky sa zablyslo: zdalo sa, že re-vúci lev je pripravený na útok. Hned' vedľa stálo susedovo BMW s mriežkou chladiča v tvare žraločej čeľuste, akoby sa ma chystalo každú chvíľu zhlnúť. O kúsok ďalej na mňa prenikavými očami hľadelo logo Jaguára, s otvorenou tlamou a hrozivými tesákmi. Nikdy predtým som si to neuviedomil, ale teraz mi to jasne udrelo do očí: autá majú smrť vo svojej DNA.

V ten deň som to svoje nechal v garáži a radšej som šiel metrom. Kráčal som po chodníku na stanicu a jedným okom sledoval premávku. Väčšina vodičov počas jazdy telefonovala, niektorí mali dokonca mobil v ruke. Stačilo by jedno prudké trhnutie volantom, jediná malá chybčka, a zrazili by ma. Môj život bol v ich rukách. Inštinktívne som sa vzdialil, aby som bol ďalej od cesty.

Moja firma sídlila na predmestí. Od stanice metra alebo zastávky autobusu bola tak ďaleko, že cesta do kancelárie mi trvala takmer dve hodiny. Na druhý deň som sa musel vrátiť k svojmu autu.

Ako plynuli dni a týždne, a ja som sledoval správy a rozhovory, štatistiky a svedectvá, postupne som začal mať zo svojho auta takmer chorobný strach. Za volantom som bol vždy napäty, vystresovaný a v strehu.

Pravidelne som si vymieňal maily a telefonáty so svojím priateľom Christosom Anastopoulosom, Grékom, ktorého som poznal ešte z čias, keď som navštevoval prípravné kurzy pre štúdium na univerzite. On vtedy začínal študovať filozofiu. To je teda vrchol, aby Grék študoval filozofiu v zahraničí! Treba povedať, že mal vlastne dve národnosti a dokonale hovoril oboma jazykmi. Neskôr prešiel na lingvistiku a sociálnu psychológiu. To všetko bolo na milie vzdialené mojim záujmom budúceho

inžiniera. Dala nás dohromady náhoda, bývali sme v jednom spoločnom podnájme. Christos dokončil štúdium v Spojených štátach a vrátil sa do Grécka. Napriek geografickej vzdialenosťi sme však ostali piateľmi.

Pravidelne sledoval televízne vysielanie o dianí v našej krajine a udržiaval si tak spojenie so svojou druhou vlastou.

– Viesť vojnu proti Smrti? – čudoval sa jedného dňa v telefóne. – Nie je to vlastne to isté ako nasadiť svoj život?

Nepochopil som jeho poznámku, ale nič som mu na to nepovedal, nechcelo sa mi začínať filozofické debaty, s ním to mohlo trvať hodiny. Pokračoval teda ďalej a spomenul všetky tie reportáže o nebezpečenstve na cestách, ktoré dokola vysielali v televízii. Jemu sa to zdalo podozrivé.

– Ked' sa informácia, ktorá v tebe vyvoláva strach, v médiách neustále opakuje, po celý deň, musí to byť pre teba signál, že sa tu niečo kuje, a že je to určite na tvoj účet. To najlepšie, čo vtedy môžeš urobiť, je nadobudnúť odstup a spýtať sa sám seba, čo tvoj strach môže priniest tomu, kto je práve pri moci.

– Prečo hovoríš takéto veci?

Vzdychol si.

– Zaváňa to masovou manipuláciou.

– Naše médiá sú nezávislé, – odvrkol som.

Z telefónu som počul, ako sa zasmial.

– Čo ti je na smiech? – spýtal som sa ho podráždene.

– Ty si ale naivný, Tom! Väčšina veľkých médií v tvojej krajine je v rukách deviatich alebo desiatich miliardárov, všetci sú prepojení na moc. A tlač dostáva každý rok desiatky miliónov eur na svoju podporu... od vlády. Ako môžeš čo i len na chvíľku veriť, že sú nezávislé?

Jeho ironický tón ma urážal a zložil som. Toľko som sa už napočúval všelijakých konšpiračných teórií vo svojom okolí, mal som toho tak akurát dosť. Nech už je to akokoľvek, čísla neklamú: krviprelievanie na cestách je neodškripitelný fakt. Každý z nás je v ohrození a ja som bol našej vláde vďačný, že sa s týmto problémom takto chlapsky popasovala.

Čo tam po spriahnutých médiách.
Nie je snáď to najdôležitejšie žiť čo najdlhšie?

